

MEDICINFORBRUG - MONITORERING

2019

Cannabisprodukter – monitorering af brugen

2. kvartal 2019

SUNDHEDSDATA-
STYRELSEN

Brug af cannabisprodukter siden starten af forsøgsordningen med medicinsk cannabis

Som led i implementering af den 4-årige forsøgsordning med medicinsk cannabis, som trådte i kraft pr. 1. januar 2018, blev igangsat løbende monitorering af forsøgsordningen på baggrund af data fra Sundheds- og Ældreministeriets styrelser¹ (1,2,3,4,5,6,7).

I denne kvartalsvise monitorering belyser Sundhedsdatastyrelsen forbrug og anvendelse af cannabisprodukter. Ved cannabisprodukter forstås dels cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis, dels magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, godkendte lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis.

På baggrund af indberetninger om salgsoplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret², gives i denne monitorering et overblik over salget af cannabisprodukter til og med 2. kvartal 2019.

Hovedresultaterne viser:

- › I alle regioner sælges cannabisprodukter overvejende via receptsalg i primærsektoren.
- › Siden forsøgsordningens start er der indløst 15.607 recepter på cannabisprodukter til 4.300 borgere.
- › I 2. kvartal 2019 er der indløst 3.389 recepter på cannabisprodukter til 1.934 borgere.
- › I 2. kvartal 2019 er der indløst 1.844 recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis til 1.045 borgere.
- › I 2. kvartal 2019 har Region Sjælland det højeste mængdesalg pr. indbygger af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis.
- › I 2. kvartal 2019 har Region Midtjylland det højeste mængdesalg pr. indbygger af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis.
- › Det er flest borgere i aldersgruppen 42-64 år, der har indløst recept på cannabisprodukter og ligeledes, når der kun ses på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis.
- › De fleste borgere, der indløser første recept på cannabisprodukter, har fået udskrevet recepten fra en speciallæge.
- › Cannabisprodukterne i forsøgsordningen med medicinsk cannabis er primært givet 'mod neuropatiske smerter' (nervesmerter).

¹ Jf. L57 Forslag til lov om forsøgsordning med medicinsk cannabis, bemærkninger til lovforslaget pkt. 2.8, http://www.ft.dk/ripdf/samling/20171/lovforslag/L57/20171_L57_som_fremsat.pdf.

² Lægemiddelstatistikregisteret indeholder bl.a. oplysninger om salg af cannabisprodukter via danske apoteker i primær- og sygehussektor.

Salg i primærsektoren udgør 95 pct. af solgt mængde

Mængdesalget af cannabisprodukter er opgjort for hhv. primær- og sygehussektor i mg aktivt stof på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke. Mængdesalget er fordelt på regioner og cannabisprodukt³, herunder:

- Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis
- Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis⁴
- Godkendte lægemidler indeholdende cannabis
- Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis⁴.

Hovedparten af det totale mængdesalg af cannabisprodukter sker ved receptsalg i primærsektoren, jf. Tabel 1. Siden forsøgsordningen trådte i kraft i januar 2018 kan omkring 95 pct. af det totale mængdesalg af cannabisprodukter henføres til primærsektoren, hvor der i alt er solgt 22 kg aktivt stof, uanset type af cannabisprodukt. Mængdesalget af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis udgør 9,0 kg aktivt stof (urtete: 5,0 kg; oral opløsning: 4,0 kg). Af den totale solgte mængde er 29 pct. svarende til 2,6 kg aktivt stof solgt i 2. kvartal 2019 (data ikke vist). Det samlede mængdesalg af cannabisprodukter i sygehussektoren er 1,2 kg aktivt stof.

Tabel 1 Mængdesalg af cannabisprodukter i g aktivt stof fordelt på sektor og cannabisprodukt for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Sektor	Cannabisprodukt ¹	Mængdesalg (g aktivt stof)
Primær	Forsøgsordning	8.986
	Magistrel	10.173
	Godkendt	2.724
	Udleveringstilladelse	128
Primær Total		22.011
Sygehus	Forsøgsordning	5
	Magistrel	1.201
	Godkendt	11
	Udleveringstilladelse	28
Sygehus Total		1.245
Hovedtotal		23.256

³ En oversigt over hvilke cannabisprodukter, der indgår i de respektive produkttyper kan findes af [Afgrænsning](#)

⁴ For produkttyperne 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis' og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis' gælder det, at specifikke varenumre er oprettet henover perioden januar 2017 til og med december 2018. Der må forventes en vis periode for implementering af korrekt indberetning på et nyt tildelt varenummer, og produkter kan ligeledes have været solgt før tildeling af et specifikt varenummer. Et eventuelt salg før ibrugtagning af specifikke oprettede varenumre er dog ikke muligt at se af de indberettede oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret.

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: 1. For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrænsning](#).

Tabel 2 viser salget af de enkelte cannabisprodukter opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere i primærsektoren.

I 2. kvartal 2019 har Region Sjælland det højeste mængdesalg pr. indbygger af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis efterfulgt af Region Hovedstaden. Selvom Region Sjælland har det højeste mængdesalg pr. indbygger, er der sket et fald sammenlignet med 1. kvartal 2019. Ligeledes er der et fald i salget i Region Nordjylland, mens der i de øvrige regioner forekommer en stigning fra 1. kvartal 2019 til 2. kvartal 2019, jf. Tabel 2.

Region Midtjylland har efterfulgt af Region Hovedstaden det største mængdesalg pr. indbygger af magistrelt fremstillet lægemidler indeholdende cannabis i 2. kvartal 2019. I alle regioner med undtagelse af Region Syddanmark er der en stigning i salget fra 1. kvartal 2019 til 2. kvartal 2019.

Tabel 2 Mængdesalg opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere i primærsektoren fordelt på cannabisprodukt og region for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

		År og kvartal						År ¹
Cannabis-Produkt ²	Region	2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1	2019-2	2018
Forsøgsordning	Hovedstaden	99,2	171,7	227,8	439,6	601,8	672,2	938,3
	Midtjylland	39,9	96,4	90,1	167,7	167,6	243,5	394,1
	Nordjylland	44,7	85,6	77,6	139,6	189,3	150,4	347,5
	Sjælland	110,1	258,9	339,9	571,1	738,0	698,0	1.279,9
	Syddanmark	62,7	84,9	109,4	157,2	252,9	304,9	414,2
Magistrel	Hovedstaden	293,1	367,3	367,4	471,1	583,0	586,3	1.498,9
	Midtjylland	91,3	98,4	145,9	271,2	458,6	606,3	606,7
	Nordjylland	24,9	36,4	30,6	89,9	46,4	60,8	181,8
	Sjælland	292,9	319,5	390,2	338,9	344,4	464,5	1.341,5
	Syddanmark	51,3	113,6	85,7	158,5	285,5	217,0	409,1
Godkendt	Hovedstaden	70,2	68,5	49,6	48,8	55,2	62,9	237,1
	Midtjylland	41,6	62,9	60,6	55,8	60,2	62,6	220,9
	Nordjylland	124,5	87,4	95,3	103,3	103,2	100,5	410,4
	Sjælland	59,8	82,2	52,3	65,4	41,0	63,4	259,7
	Syddanmark	124,0	112,5	139,3	139,3	132,6	135,2	515,0
Udleverings-tilladelse	Hovedstaden	2,4	4,0	5,4	5,3	5,5	5,8	17,2
	Midtjylland	2,7	4,1	2,5	2,5	3,0	2,0	11,9
	Nordjylland	1,8	1,5	3,1	.	2,3	1,8	6,4
	Sjælland	5,9	8,6	5,4	7,7	8,2	7,9	27,7
	Syddanmark	1,5	0,4	0,2	.	2,5	4,5	2,1

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: 1. I denne kolonne er mængden beregnet i mg stof pr. 1.000 indbyggere for et helt år.
 2. For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrensning](#).
 Mængdesalget af de enkelte produkttyper er opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner.
 '.' angiver, at der ikke er noget salg af medicinsk cannabis.

Godkendte lægemidler indeholdende cannabis sælges primært i Region Syddanmark. I alle regioner er der tale om mindre ændringer i salget fra 1. kvartal 2019 til 2. kvartal 2019, jf. Tabel 2. Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende medicinsk cannabis fremgår med det laveste mængdesalg i primærsektoren, og også her er der mindre ændringer fra 1. kvartal 2019 til 2. kvartal 2019, jf. Tabel 2.

Tabel 3 viser en tilsvarende tabel for sygehussektoren. På sygehuse har der siden forsøgsordningens start været anvendt cannabisprodukter i alle regioner bortset fra Region Sjælland.

Tabel 3 Mængdesalg opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere i sygehussektoren fordelt på cannabisprodukt og region for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Cannabisprodukt ²	Region	År og kvartal					År ¹	
		2018-1	2018-2	2018-3	2018-4	2019-1		2019-2
Forsøgsordning	Hovedstaden	0,8	.	.	0,5	.	.	1,3
	Midtjylland	.	0,5	0,5	.	.	.	1,1
	Nordjylland
	Sjælland
	Syddanmark	.	.	1,2	.	.	.	1,2
Magistrel	Hovedstaden	65,1	84,4	71,2	128,8	178,6	120,3	349,3
	Midtjylland	0,2	0,2
	Nordjylland	.	.	1,7	.	0,4	0,4	1,7
	Sjælland
	Syddanmark	6,1	1,2	0,4	1,1	1,0	1,8	8,8
Godkendt	Hovedstaden	.	0,9	.	.	.	1,7	0,9
	Midtjylland
	Nordjylland
	Sjælland
	Syddanmark	1,3	1,3	.	1,3	.	1,3	3,8
Udleverings- tilladelse	Hovedstaden	0,2	2,5	3,3	2,1	3,4	2,8	8,1
	Midtjylland	.	0,1	0,1	.	0,2	0,2	0,2
	Nordjylland
	Sjælland
	Syddanmark	0,1	0,1	0,1	0,1	.	.	0,5

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: 1. I denne kolonne er mængden beregnet i mg stof pr. 1.000 indbyggere for et helt år.
2. For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrensning](#).
Mængdesalget af de enkelte produkttyper er opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner.
'.' angiver, at der ikke er noget salg af medicinsk cannabis.

I 2. kvartal 2019 har der ikke været noget salg af cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen i sygehussektoren, jf. Tabel 3⁵

Cannabisprodukter købes primært af voksne over 42

Tabel 4 viser antallet af unikke borgere, der siden starten af forsøgsordningen med medicinsk cannabis har indløst recept på cannabisprodukter, og antallet af indløste recepter fordelt på type af cannabisprodukt⁶. Borgere kan have indløst recept på flere af de i tabellen nævnte cannabisprodukter, hvorved de vil optræde i flere kvartaler i tabellen.

I 2. kvartal 2019 er der lidt flere borgere (1.045) med receptindløsninger på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis end i 1. kvartal 2019 (1.007), jf. Tabel 4. Godt halvdelen af de borgere, der indløser recept på cannabisprodukter i 2. kvartal 2019, indløser dermed recept på et cannabisprodukt omfattet af forsøgsordningen. Herudover bliver der også indløst recept på magistrelt fremstillede cannabisprodukter. I 2. kvartal 2019 er der 746 borgere med receptindløsninger på disse produkttyper. Antal brugere af de øvrige produkttyper har ligget nogenlunde stabilt over de seneste kvartaler.

Der er i 2. kvartal 2019 mængdemæssigt solgt næsten lige så meget magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis (45 pct.) som cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen (46 pct.) i primærsektoren (data ikke vist). Ved at sammenholde denne information med antal indløste recepter for produkttyperne, findes at den gennemsnitlige mængde solgt pr. recept er lavere ved cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen end for magistrelt fremstillede produkter.

⁵ Godt 1/3 af mængdesalget af alle cannabisprodukter solgt i sygehussektoren er siden forsøgsordningens start solgt til afdelinger på privatsygehuse i Region Hovedstaden, Region Nordjylland og Region Syddanmark. Efter implementering af forsøgsordningen med medicinsk cannabis er cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis udelukkende solgt til private sygehuse i 1. og 3. kvartal 2018.

⁶ Recepter kan være udskrevet af sygehuslæger men indgår, grundet indløsning på et primært apotek, som en del af primærsektoren.

Tabel 4 Antal borgere og indløste recepter på cannabisprodukter fordelt på type af produkt og kvartal for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

	Cannabisprodukt ¹	År og kvartal				År ³		Hele perioden	
		2018				2019			
		1	2	3	4	1	2		
Antal personer	Forsøgsordning	225	323	397	765	1.007	1.045	1.211	2.133
	Magistrel	637	760	808	744	691	746	1.643	2.142
	Godkendt	143	133	133	128	132	135	259	315
	Udleveringstilladelse	24	25	25	23	31	44	40	69
	Samlet ²	1.005	1.209	1.324	1.604	1.822	1.934	2.923	4.300
Antal recepter	Forsøgsordning	407	585	630	1.329	1.765	1.844	2.951	6.560
	Magistrel	1.120	1.345	1.339	1.312	1.144	1.262	5.116	7.522
	Godkendt	210	200	188	194	185	199	792	1.176
	Udleveringstilladelse	46	56	51	47	65	84	200	349
	Samlet ²	1.783	2.186	2.208	2.882	3.159	3.389	9.059	15.607

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: Nogle borgere har indløst recepter på flere cannabisprodukter. Herudover er der borgere, som har indløst flere recepter på samme cannabisprodukt. Derfor må antal borgere ikke summeres for forskellige kvartaler. Et samlet antal brugere er angivet under kolonnen 'Hele perioden', ligesom der også er angivet antal brugere for et år under kolonnen 'År'.

1. For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrænsning](#).

2. Optælling af antal borgere, der har indløst recept på mindst én type produkt indeholdende cannabisprodukt.

3. I denne kolonne er antal personer og recepter beregnet for et helt år.

Det er borgere i alderen 42-64 år, der primært indløser recept på cannabisprodukter efterfulgt af de 65+-årige. Dette gør sig ligeledes gældende, når der ses på de enkelte typer af cannabisprodukter med undtagelse af magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, hvor der er næsten lige mange borgere blandt de 42-64- og 65+-årige, jf. Tabel 5.

Borgere i én aldersgruppe kan have indløst recept på flere forskellige typer af cannabisprodukter.

Siden forsøgsordningen trådte i kraft har flere kvinder (63 pct.) end mænd indløst recept på cannabisprodukter. Denne kønsfordeling gælder ligeledes for indløste recepter på cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (data ikke vist).

Tabel 5 Antal borgere og indløste recepter på cannabisprodukter fordelt på aldersgrupper og type af cannabisprodukt for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Aldersgruppe	Cannabisprodukt ¹	Antal borgere	Antal recepter
Børn 0-17 år	Forsøgsordning	6	12
	Magistrel	28	93
	Godkendt	<5	5
Børn 0-17 år, alle cannabisprodukter²		35	110
Voksne, yngre 18-41 år	Forsøgsordning	327	1.115
	Magistrel	251	725
	Godkendt	40	156
	Udleveringstilladelse	5	50
Voksne, yngre 18-41 år, alle cannabisprodukter²		574	2.046
Voksne, ældre 42-64 år	Forsøgsordning	985	3.245
	Magistrel	933	3.502
	Godkendt	201	710
	Udleveringstilladelse	36	175
Voksne, ældre 42-64 år, alle cannabisprodukter²		1.980	7.632
Ældre, 65+ år	Forsøgsordning	825	2.188
	Magistrel	944	3.202
	Godkendt	79	305
	Udleveringstilladelse	29	124
Ældre, 65+ år Total, alle cannabisprodukter²		1.743	5.819

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: Nogle borgere har indløst recepter på flere cannabisprodukter. Herudover er der borgere, som har indløst flere recepter på samme cannabisprodukt.

Alder er tildelt ud fra første recept på et hvilket som helst medicinsk cannabis produkt i løbet af et år.

1. For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrænsning](#).
2. Optælling af antal borgere, der har indløst recept på mindst én type produkt indeholdende cannabisprodukt.

Flest borgere får første recept på et cannabisprodukt fra speciallæge

Tabel 6 viser hvilken lægetype, der opstarter cannabisprodukter. Overordnet set udskriver speciallæger første recept til næsten halvdelen (44 pct.) af alle nye brugere af cannabisprodukter (uanset type). Sygehuslæger udskriver første recept til 21 pct. af de nye brugere, mens de alment praktiserende læger udskriver første recept til 18 pct. af de nye brugere (data ikke vist)⁷.

Både forsøgsordningens cannabisprodukter og magistrelt fremstillede cannabisprodukter opstartes overvejende af speciallæger (56 pct. hhv. 42 pct.), mens godkendte lægemidler indeholdende cannabis stort set kun opstartes af sygehuslægerne (98 pct.). Det er også sygehuslægerne,

⁷ De resterende 19 pct. af borgerne får udskrevet første recept fra lægetypen 'Andet, inkl. læge uden ydnummer', hvilket dækker over 'Erstatningskode', 'Fiktive' og 'Øvrigt/ukendt' i Yderregistret. Se tabel 8 i [Afgrænsning](#).

der hyppigst opstarter nye brugere af lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis (83 pct.) (data ikke vist).

Tabel 6 Antal borgere med første receptindløsning på medicinsk cannabis fordelt på lægetype og produkttype for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Lægetype ¹	Cannabisprodukt ²	Antal borgere	Procent ³
Speciallæge	Forsøgsordning	1.194	59,8
	Magistrel	803	40,2
	Godkendt	<5	0
	Udleveringstilladelse	.	-
Speciallæge Total (pct.)⁴		1.998	100
Sygehuslæge	Forsøgsordning	229	26,7
	Magistrel	387	45,1
	Godkendt	197	23,0
	Udleveringstilladelse	45	5,2
Sygehuslæge Total (pct.)⁴		858	100
Alment praktiserende læge	Forsøgsordning	263	36,4
	Magistrel	450	62,2
	Godkendt	<5	0,4
	Udleveringstilladelse	7	1,0
Alment praktiserende læge Total (pct.)⁴		723	100
Andet, inkl. læge uden ydernummer	Forsøgsordning	448	60,8
	Magistrel	287	38,9
	Godkendt	.	-
	Udleveringstilladelse	<5	0,3
Andet, inkl. læge uden ydernummer Total (pct.)⁴		737	100

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019) og Yderregistret (opdateringsdato 2. oktober 2019).

Note: '.' angiver, at ingen nye borgere har indløst først recept på cannabis produktet udskrevet af den pågældende lægetype.

- Lægetyperne er klassificeret overordnet i grupper ud fra det hovedspeciale, der er tilknyttet praksis i Yderregisteret. Sygehuslæger er klassificeret i en egen gruppe. De enkelte specialiteter i hver lægetype kan findes i [Afgrensning](#).
- For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrensning](#).
- Andelen er beregnet i forhold til total antal borgere for hver lægetype.
- Samme borger kan godt optræde under flere forskellige lægetyper eller cannabisprodukter med første recept.

Læger i alle regioner udskriver cannabisprodukter

Der er flest receptudstedere i Region Hovedstaden (41 pct.) og færrest i Region Nordjylland (7 pct.), jf. Tabel 7. Til sammenligning lever 32 pct. af den voksne befolkning (18+ år) i Region Hovedstaden, mens 10 pct. lever i Region Nordjylland (pr. 1. januar 2019).

Blandt de receptudstedere, der udskriver cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis (323), er 35 pct. (114) fra Region Hovedstaden, mens 9 pct. (30) er fra Region

Nordjylland. For magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, er knap halvdelen af alle receptudstedere fra Region Hovedstaden (48 pct.), mens 6 pct. er fra Region Nordjylland, jf. Tabel 7.

Tabel 7 Antal receptudstedere af cannabisprodukter i alt og fordelt på type af cannabisprodukt og region for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Region	Cannabisprodukt***				Mindst én produkttype (%)**
	Forsøgsordning (%)*	Magistrel (%)*	Godkendt (%)*	Udleveringstilladelse (%)*	
Hovedstaden	114 (35)	220 (48)	31 (36)	28 (42)	308 (41)
Midtjylland	57 (18)	62 (14)	11 (13)	9 (13)	120 (16)
Nordjylland	30 (9)	29 (6)	7 (8)	3 (4)	54 (7)
Sjælland	48 (15)	92 (20)	13 (15)	16 (24)	136 (18)
Syddanmark	74 (23)	56 (12)	24 (28)	11 (16)	130 (18)
Hovedtotal	323 (100)	307 (100)	86 (100)	67 (100)	748 (100)

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: *Andelen er beregnet i forhold total antal receptudstedere for hvert cannabisprodukt.

**Da receptudstedere kan indgå flere gange i opgørelsen, hvis de udskriver recept på flere cannabisprodukter, stemmer summen af antal ydere for de respektive typer af cannabisprodukter ikke nødvendigvis overens med denne kolonne.

***For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrænsning](#).

Receptudstedere uden kendt region er ikke medtaget i tabellen (3 pct.).

Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis gives primært mod neuropatiske smerter

Indikationer⁸, der er påført de indløste recepter på cannabisprodukter, er opgjort i Tabel 8 for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019. De tre hyppigst benyttede indikationer på indløste recepter på cannabisprodukter er 'Ingen indikation'⁹ (10.062 recepter, svarende til 64,4 pct.), 'Mod neuropatiske smerter-forsøgsordning' (2.907 recepter, svarende til 18,6 pct.) og 'Ved multipel sklerose' (599 recepter svarende til 3,8 pct.), jf. Tabel 8.

⁸ Receptoplysninger vedrørende indikation indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret i form af indikationskode. I de tilfælde, hvor der er benyttet fritekstindikation, indberettes denne tekst ikke til Lægemiddelstatistikregisteret.

⁹ 'Ingen indikation' dækker dels recepter hvor der er benyttet en indikation i form af fritekst eller hvor angivelse af indikationen er manglende.

Tabel 8 Antal indløste recepter fordelt på cannabisprodukter og indikation for perioden 1. kvartal 2018 til 2. kvartal 2019.

Indikationstekst*	Cannabisprodukt**				Total
	Forsøgsordning	Magistrel	Godkendt	Udleverings-tilladelse	
Ingen indikation	2.662	6.771	373	256	10.062
Mod neuropatiske smerter- forsøgsordning	2.841	53	13		2.907
Ved multipel sklerose	30	3	566		599
Mod neuropatiske smerter	80	305	6	70	461
Mod neuropatiske smerter ved cancer	372	6	<5		380
Mod smerter	27	198	8	18	251
Mod neuropatiske smerter ved multipel sklerose	176	11	<5	.	189
Mod spasticitet ved multipel sklerose	34	.	131	.	165
Mod kvalme og opkastning ved kemoterapi	133	5	7	<5	146
Mod neuropatiske smerter ved rygmarvsskade	106	<5	<5	.	110
Mod spasticitet ved rygmarvsskade	40	.	20	.	60
Mod epilepsi	<5	52	.	.	55
Smertestillende	36	14	.	.	50
Mod stærke smerter	5	36	.	<5	43
Mod kvalme	<5	20	.	<5	25
Mod spasticitet	<5	.	19	.	20
Ved trigeminusneuralgi	.	13	.	.	13
Mod muskelkramper	.	12	.	.	12
Mod bindevævssygdom	.		8	.	8
Mod Hortons hovedpine	.	<5	5	.	7
Mod tics	<5	.	<5	.	7
Mod perifere neuropatiske smerter	.	6	.	.	6
Mod uro		6	.	.	6
Mod spasmer	<5	.	<5	.	5
Ved dissemineret sklerose		<5	<5	<5	<5
Mod dystoni		<5	<5	.	<5
Appetitstimulerende	<5	.	.	.	<5
Mod Parkinsons sygdom		<5	.	.	<5
Over for allergi	<5	.	.	.	<5
Mod angst		.	<5	.	<5
Mod smeterfuldt blære- syndrom		<5	.	.	<5
Mod cancer i hjernen	<5	.	.	.	<5
Mod smerter ved vandladning		<5	.	.	<5
Mod bivirkninger ved kemoterapi	<5	.	.	.	<5
A- og D-vitamintilskud	<5	.	.	.	<5
Ved amyotrofisk lateral sklerose (ALS)		.	<5	.	<5
I alt	6.560	7.522	1.176	349	15.607

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret (opdateret til og med august 2019).

Note: '.' angiver, at ingen borgere har indløst recept på cannabisprodukter med den nævnte indikationstekst. 'Ingen indikation' dækker manglende eller indikation i form af fritekst, som ikke indberettes til Lægemiddelstatistikregisteret. I indberettet data er der to varianter af indikationsteksten 'Mod neuropatiske smerter' registreret under to forskellige indikationskoder. For at skelne brugen af de to indikationskoder, er teksten for den ene kode i denne Medicinforbrug - Monitorering omdøbt til 'Mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'
* Vejledende specifikke cannabisindikationer, jf. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=196792>, er i tabellen fremhævet med grøn baggrund.
** For læsevenlighedens skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrelt', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'. For yderligere specifikation henvises til [Afgrænsning](#). Antal recepter <5 er angivet som '<5' for at indikere, at der er tale om små og usikre tal.

Den højeste andel af indløste recepter registreret med 'Ingen indikation', er recepter på magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis. Disse udgør 67 pct. af antallet af indløste recepter uden angivet indikation, hvilket er mindre end i forrige monitorering (7), hvor tallet var 70 pct. Faldet skyldes formentlig forsøgsordningen med elektronisk ordination af magistrelle lægemidler i Fælles Medicinkort (FMK), som trådte i kraft 1. januar 2019. Det forventes, at de magistrelt fremstillede lægemidler fremadrettet vil udgøre en væsentlig mindre andel af det samlede antal recepter uden angivet indikation. Alle magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis er med i denne forsøgsordning.

Det fremgår af Tabel 8, at der for cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis oftest angives den vejledende specifikke cannabisindikation¹⁰, 'mod neuropatiske smerter – forsøgsordning'¹¹ (43 pct.). Siden forsøgsordningens start har 2.662 recepter svarende til 41 pct. haft indikation i form af fritekst eller helt manglet en indikation, selvom der i forbindelse med ordningen er oprettet nye indikationer at vælge imellem.

¹⁰ Vejledende specifikke cannabisindikationer, er 7 indikationer, som det af Lægemiddelstyrelsen er vurderet relevant at behandle med medicinsk cannabis ifølge 'Vejledning om lægers behandling af patienter med medicinsk cannabis omfattet af forsøgsordningen'. Disse indikationer har egne indikationskoder.

¹¹ Sundhedsdatastyrelsen har i dette Medicinforbrug - Monitorering tilføjet ' - forsøgsordning' til indikationsnavnet for indikationskoden, da denne ellers kunne forveksles med en anden indikationskode ligeledes med navnet 'mod neuropatiske smerter'.

Afgrænsning

Denne MedicinForbrug – Monitorering er afgrænset til at omhandle de produkter, som til og med 2. kvartal 2019 var optaget i - og kunne ordineres til patienter omfattet af - forsøgsordningen med medicinsk cannabis. Inkluderet er desuden andre cannabisprodukter, som omfatter magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis, godkendte lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis. De specifikke produkter under hvert cannabisprodukt er listet nedenfor i Tabel 9.

Tabel 9 Cannabisprodukter

Cannabisprodukt*	Produktspecifikation
Forsøgsordning	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bediol 'CannGros', urtete, 63+80 mg/g, pakningsstørrelse 5 g (N02BG10) ➤ Bedrocane 'CannGros', urtete, 220 mg/g, pakningsstørrelse 5 g (N02BG10) ➤ CBD DROPS 'STENOCARE', oral opløsning <2+25 mg/ml, pakningsstørrelse 40 ml (N02BG10) ➤ 1:1 DROPS 'STENOCARE', oral opløsning 12,5+12,5 mg/ml, pakningsstørrelse 40 ml (N02BG10) ➤ THC DROPS 'STENOCARE', oral opløsning 25+<2 mg/ml, pakningsstørrelse 40 ml (N02BG10) ➤ Bedica 'CannGros', urtete, 140+<10 mg/g, pakningsstørrelse 5 g (N02BG10)
Godkendt	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sativex, mundhulespray, opløsning, 27+25 mg/ml, pakningsstørrelse 3 x 10 ml (N02BG10)
Magistrel	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dronabinol (THC), orale dråber, 25 mg/ml, pakningsstørrelse 3 ml. Denne findes også i 10 ml hhv. 30 ml. (A04AD10) ➤ Dronabinol (THC), kapsler, 2,5 mg, pakningsstørrelse 60 stk. (A04AD10) ➤ Dronabinol /cannabidiol (THC/CBD), kapsler, 2,5/5mg, pakningsstørrelse 50 stk. (N02BG10) ➤ Cannabidiol (CBD), orale dråber, 10 mg/ml, pakningsstørrelse 10 ml. Denne findes også i 100 ml. (N03AX24) ➤ Cannabidiol (CBD), orale dråber, 50 mg/ml, pakningsstørrelse 10 ml. Denne findes også i 30 ml. (N03AX24) ➤ Cannabidiol (CBD), orale dråber, 100 mg/ml, pakningsstørrelse 30 ml. (N03AX24) ➤ Cannabidiol (CBD), orale dråber, 300 mg/ml, pakningsstørrelse 30 ml. (N03AX24) ➤ Cannabidiol (CBD), tabletter, 10 mg, pakningsstørrelse 50 stk. (N03AX24)
Udleveringstilladelse	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Marinol, kapsler, 2,5 mg, 60 stk. (A04AD10) ➤ Nabilone, kapsler, 1 mg, 20 stk. (A04AD11)

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Lægemiddelstatistikregisteret.

Note *For læsevenligheds skyld er der for cannabisprodukterne anvendt følgende termer i tabellen: 'Forsøgsordning', 'Magistrel', 'Godkendt' og 'Udleveringstilladelse', som står for hhv.: 'Cannabisprodukter omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis', 'Magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis', 'Godkendte lægemidler indeholdende cannabis', og 'Lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis'.

I Tabel 1, Tabel 2 og Tabel 3 er mængdesalget af cannabisprodukterne opgjort i mg aktivt stof pr. 1.000 indbyggere på baggrund af beregning ud fra produkternes styrke, for at kunne sammenligne mængdesalget på tværs af regioner. Eftersom cannabisprodukterne har varierende styrker, vil en opgørelse i antal solgte pakninger ikke give mulighed for korrekt sammenlignelighed af mængdesalget på tværs af regioner. Cannabisprodukterne omfattet af forsøgsordningen med medicinsk cannabis har desuden ikke en tildelt

defineret døgndosis (DDD¹²) -værdi. For godkendte lægemidler indeholdende cannabis er den af WHO angivne DDD¹³ omregnet til mg aktivt stof, således at mængdesalget af denne produkttype ligeledes kan vises i Tabel 1, Tabel 2 og Tabel 3.

For så vidt angår magistrelt fremstillede lægemidler indeholdende cannabis samt lægemidler på udleveringstilladelse indeholdende cannabis, skal det bemærkes, at specifikke varenumre til indberetning af salg er oprettet henover perioden januar 2017 til og med december 2018. Salget har forinden været indberettet på et samlevarenummer. Der må forventes en vis periode for implementering af korrekt indberetning på et nyt tildelt varenummer. Produkter kan ligeledes have været solgt før tildeling af et specifikt varenummer. Et eventuelt salg før ibrugtagning af specifikke oprettede varenumre er dog ikke muligt at se af de indberettede oplysninger til Lægemiddelstatistikregisteret. Specifikke varenumre til brug for indberetning oprettes løbende af Sundhedsdatastyrelsen efter anmodning fra bl.a. apoteker, og forbrug kan kun monitoreres i det omfang, hvor de specifikke varenumre anvendes. Ydermere er fra 1. januar 2019 igangsat FMKs forsøgsordning om elektronisk ordination af magistrelle lægemidler, hvilket bl.a. forventes at øge sikkerheden for overførsel af korrekt data. Herudover forventes andelen af recepter uden indikation af falde væsentligt.

Fra sygehussektoren modtages indberetninger til Lægemiddelstatistikregisteret vedrørende salg til både offentlige sygehuse samt til privatsygehuse. Indberetningen foregår alene på sygehusafdelingsniveau, og det er derfor ikke muligt at opgøre salget til antal personer i sygehussektoren.

Specialetyper, der indgår i de respektive lægetyper, er listet Tabel 10 nedenfor.

Tabel 10 Gruppering af specialetyper

Lægetype	Specialetyper fra Yderregistret
Speciallæge	'Anæstesiologi', 'Intern medicin', 'Neuromedicin', 'Ortopædisk kirurgi', 'Psykatri', 'Reumatologi (Fysiurgi)' og 'Ørelægehjælp' (privat praktiserende)
Sygehuslæge	Hospitalslæge
Alment praktiserende læge	'Almen lægegerning', 'Vagtlæger' (privat praktiserende) (undtagen Region Hovedstaden)
Andet, inkl. læge uden ydernummer	'Erstatningskode', 'Fiktive' og 'Øvrigt/ukendt'

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen, Yderregistret (opdateringsdato 2. oktober 2019).

¹² DDD, Defineret Døgndosis. Defineres af WHO som den antagne gennemsnitlige vedligeholdelsesdosis pr dag for en voksen når lægemiddelstoffet benyttes på dets hovedindikation.

¹³ Den af WHO angive DDD for Sativex: N02BG10, delta-9-tetrahydrocannabinol (THC) 2.7 mg/cannabidiol (CBD) 2.5 mg, DDD = 8 UD (= sprays).

Referencer

- ¹ MedicinForbrug Indblik 2018: Medicinsk cannabis- udbredelse af forsøgsordningen i januar 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ² MedicinForbrug Indblik 2018: Medicinsk cannabis- udbredelse af forsøgsordningen til og med februar 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ³ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen 1. kvartal 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ⁴ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen 2. kvartal 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ⁵ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen 3. kvartal 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ⁶ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen 4. kvartal 2018. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)
- ⁷ MedicinForbrug Monitorering: Medicinsk cannabis- monitorering af brugen 1. kvartal 2019. Sundhedsdatastyrelsen, 2018. <https://sundhedsdatastyrelsen.dk/da/tal-og-analyser/analyser-og-rapporter/laegemidler/emnespecifikke-analyser/analyser-om-medicinsk-cannabis> (set: 09.09.19)

Udgiver	Sundhedsdatastyrelsen
Kontakt	medicindata@sundhedsdata.dk
Web-adresse	www.sundhedsdata.dk
Titel	MedicinForbrug - Monitorering Cannabisprodukter– monitorering af brugen 2. kvartal 2019
Rapport kan frit refereres med tydelig kildeangivelse	